

poprzedni nr K-1013/1876 Pom.

21.11.109

zj

FUNDACJA
*Archiwum i Muzeum Pomorskie
Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek
87-100 Toruń, ul. W. Garbary 2
tel.: 65-22-186, e-mail: archAK@um.torun.pl
REGON 870502736

++
Dr Bogdan Ziółkowski

87-800 Włocławek

WŁOCŁAWEK

KZP-L

++

BOROWICZ Stanisław

ps. "Baron"

M-1113/1876¹ Pom.

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

.....*Borowicz Stanisław*.....

.....*J: M-1113/1876 Rom*.....

.....*Wrocławsk K. Z. P. L*.....

- I./1. Relacja *k. 2 s. 1-2*
- I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —
- I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora *k. 7 s. 1-12*
- II. Materiały uzupełniające relację *k. 6 s. 1-7*
- III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora — *1945*
- III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —
- III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —
- III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —
- III./5. Inne —
- IV. Korespondencja
- .....
- .....
- .....
- V. Nazwiskowe karty informacyjne *k. 2*
- VI. Fotografie *dwie i ikonografii*

I/1 R E L A C J A

- relacja żony Haliny i syna Grzegorza o Stanisławie Borowiczu , spisana przez dr B. Ziółkowskiego
str. 1-2 , k.2 / oryginał ,rękopis i kesrokopia /

Złoty własne
dr H. Ziobkowski

Wzięto dnia 28.01.
Licz 524 Pom 800

1

Relacje na temat St. Borowice ziny Haliny i syna Grzegorz Borowice

- 1) 2) kampanii wewnętrznej nie brał udziału, ewa-
kuował na Zachód fabrykę - Papierniwa Zakłady dot-
nicie Obecnie Wacława. Po 17 września został are-
stowany przez Rosjan i osadzony w twierdzy w Brestu
(Tęgie arestowane 58 osób z Włodzawki i okolicy), skąd
uciekł. Z tych osób tęgie wrócił 7 (wielki?) w
tym Wacław Giermanowski, Kacprzak Józef, z którym
był później w RZPL.
- 2) Uzupełnienie do działalności w RZPL.
2) RZPL St. Borowice używał pseudonimu „Ba-
ron” i organizację sekretował się przez kolegów kuzynów
z Włodzawki Szelerów. Z Wieniec do RZPL nale-
żeli jeszcze: Henryk Risiel - ryman, ułtarępo St. Boro-
wiec pracował przed aresztowaniem oraz Wacław Gierma-
nowski z Włodzawki miał w tonka RZPL Józefa
Kacpraka i kuzynów Szelerów.
- 3) Zmarł 11 XII 1940r. - ostatnie lata przed
śmiercią był na rencie chorobowej, na której odszedł
z Huj. Fabr. dynamometrów.

H. Ziobkowski

Zbiory własne

B. Ziobkowski

Belage St. Borowicz

9

Stanisław Borowicz wchodził w KZPL pseudonimem
"Baron", z organizacją zetknął się przez kurynów
z Włodawka Szelerów z Wierca do KZPL
należeli jeszcze: Henryk Hissiel - ryman, u którego
przed aresztowaniem pracował St. Borowicz. oraz
Germanowski Wacław, z Włodawka i nałt członka
KZPL Józefa Hlaczaka.

W kompanii wnesmowej nie brał udziału, ewakuował
fabrykę i po 17 wnesnie został aresztowany przez
Rosjan i osadzony w twierdzy w Bnesciu (Tępnie
aresztowano 88 osób z W-ka i okolic) ~~z tego~~ skąd
uciekł. Zganię zrobiło to w tym Germanowski Wacław
i Hlaczak Józef, z którymi był w KZPL

Po wojnie do jednoczenia w 1948r należał
do PPS i do org Wipniów Politycznych

Zmarł 11 XII 1940r ostatnie lata był na
renie chorobowej.

1/3 Inne materiały dokumentacyjne
- Bonowice Stanisław

1. Dokument z więzienia w Amberg - nr ks.
więzińców 248, ksero oryg. w j. niemie. k. 15, 1
2. 'Ankieta personalna' (wskodrome), ksero
oryg. k. 3 2, 2-7
3. Pismo Międzynarodowego Związku
Poszukiwani w Ambergu z 15.01.1996
do Haliny Bonowicz - dot. Stanisława
Bonowicza, nr 2 z 20. 4. i 5. nr 2
temat 5. Bonowicz, kserokop. oryg.
w j. niemie. (dok. z 15.01.1997) k. 2 5, 8-10
4. Zsumowanie w j. niemie. i polski, ksero
oryg. k. 1 5, 11-12

MILITARY GOVERNMENT OF GERMANY

VERFÜGUNGSBEFEHL FÜR EINEN GEFANGENEN
ORDER FOR DISPOSAL OF INMATES

Zuchthaus
Amberg

An den Leiter
The Officer in Charge of

(Name des Lagers)
(Name of Camp)

15 Tage des June 1945 wurde
On this day of the

die Strafsache des Borowicz Stan.
case of (Name des/der Gefangenen)
(Name of Inmate)

Nummer 248 der/die sich in Ihrer Gewahrsame befindet, überprüft durch einen
number now in your custody was reviewed by a

Ausschuss bestehend aus:
Committee consisting of:

Richard E. Timberlake
(Name)

Maj.
(Rang)
(Rank)

MG.
(Org)
(Org)

Olan M. Street
(Name)

1st. Lt.
(Rang)
(Rank)

PSO
(Org)
(Org)

James B. Strong
(Name)

1st. Lt.
(Rang)
(Rank)

AUS
(Org)
(Org)

Dieser Ausschuss hat entschieden und angeordnet, dass Gefangener(e)
It is the finding and order of this Committee that the said inmate

Borowicz Stan.
(Name des/der Gefangenen)
(Name of Inmate)

hiermit
shall be

a. zu entlassen ist
released forthwith

b. in Haft zu behalten ist
detained at ~~in the following institution~~ penal institution

c. ~~in Haft zu behalten ist~~
detained at ~~in the following institution~~ P.O.W. Annex

Nichtzutreffendes ist durchzustreichen
Delete those not applicable by striking out

John Dow Boisarsu
nie sduiz.

RICHARD E. TIMBERLAKE
0-351990

(Name)

Maj.
(Rang)
(Rank)

Verteilung: Lagerkommandant (1)
Distribution: Camp Commandant

TEODOR ZUCHOWSKI
Stamer przydziału i karta identyfikacji
Wrocław, Wzrost 1,80m, Ciężar 75kg

4v. 2/69

miejsce
na fotografie
4,5x6 cm
(załączyć 2 fotografie)

ANKIETA PERSONALNA

(Przed wypełnieniem należy ankietę uważnie przeczytać, następnie odpowiedzieć, czytelnie i wyczerpująco na wszystkie pytania).

PYTANIA	ODPOWIEDZI										
1. Nazwisko i imię, imię ojca (dla mężatek nazwisko panięskie. W wypadku zmiany podać nazwisko poprzednie).	Borowiec Stanisław Piotr										
2. Pseudonimy. (Podać wszystkie pseudonimy pod jakimi występował, podać gdzie i kiedy).	Nie miałem i nie mam										
3. Data i miejsce urodzenia. (Podać wieś, miasto, gminę, powiat, województwo i kraj).	ur. 27.4.1911r. miasto gm. Włocławek pow. Włocławek										
4. Narodowość.	Polska										
5. Przynależność państwowa. Czy poprzednio posiadał inne obywatelstwo? Jakże? Kiedy je zmienił.	Polska										
6. Pochodzenie społeczne — przynależność klasową rodziców.	Inteligent pracujący										
	Szkoła Mistrzostwa - Przem. i Włocławek Szkoła Techn. Lotniczo-Samochodowa w Warszawie Szkoła Mistrzostwa - Przem. i Włocławek Szkoła Techn. Lotniczo-Samochodowa w Warszawie										
	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="644 1317 979 1599">do</td> <td data-bbox="979 1317 1417 1599">Biegłe w mowie i piśmie</td> </tr> <tr> <td data-bbox="644 1599 979 1675">reki</td> <td data-bbox="979 1599 1417 1675">nie</td> </tr> <tr> <td data-bbox="644 1675 979 1751"></td> <td data-bbox="979 1675 1417 1751"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="644 1751 979 1827"></td> <td data-bbox="979 1751 1417 1827"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="644 1827 979 1904"></td> <td data-bbox="979 1827 1417 1904"></td> </tr> </table>	do	Biegłe w mowie i piśmie	reki	nie						
do	Biegłe w mowie i piśmie										
reki	nie										
	4 osoby żona Halina										

PYTANIA

ODPOWIEDZI

3

15. Stosunek do służby wojskowej:
Wyszczególnić do jakich armii i formacji wojskowych należał w kraju lub zagranicą. Gdzie, kiedy i na jakim stanowisku?

*Strzelnica w Rumie Lwów.
pomy 7-1 p.p. w Laubrowie w 1933/34.*

Kto to może potwierdzić?

nie

a) do 1939 r.
b) w okresie okupacji
c) po wyzwoleniu

nie

d) ostatni stopień wojskowy i przez kogo nadany.

*Podporucznik piechoty wydany
w 42 p.p. w Piotrkowie w 1937.*

16. Czy był w oddziałach partyzanckich? W jakich, kiedy, jak się nazywały, gdzie działały, kto był dowódcą? Kto to może potwierdzić?

nie

17. Czy i jakie posiada odznaczenia? Kiedy i przez kogo nadane?

nie

Wskazać jakie nieruchomości posiada lub posiadał, gdzie i co się z nimi stało. Czy jest współnikiem w prywatnym przedsiębiorstwie?

a) własny
b) rodziców
c) rodziców
męża
żony

18. PRZYNALEŻNOŚĆ ORGANIZACYJNA DO 1939 R.

a) Czy należał do KPP? Kiedy i gdzie wstąpił? Jak długo należał? Czy miał przerwy w przynależności do KPP i z jakich powodów? Kiedy i jak długo? Czy był karany partyjnie i za co? Kto może potwierdzić zgodność powyższych danych?

b) Czy należał do KZMP lub „Życia”? Kiedy i gdzie wstąpił? Jak długo należał? Kto może potwierdzić zgodność powyższych danych?

c) Czy należał do PPS, SL? Gdzie i kiedy wstąpił, jak długo należał? Czy miał przerwy w przynależności do Partii i z jakich powodów? Czy był karany partyjnie i za co? Kto może potwierdzić zgodność powyższych danych?

PYTANIA	ODPOWIEDZI
d) Czy należał do OMTUR, ZNMS, WICI? Gdzie, kiedy, jak długo i kto to może potwierdzić?	nie
e) Czy należał do BBWR, OZON, Endecji, Chadecji, Sjonistów? Kiedy i gdzie wstąpił, jak długo należał? Jakie pełnił funkcje i w jakich instancjach? Kto może potwierdzić zgodność powyższych danych?	nie
f) Czy należał do ONR, OWP, Strzelca, Legionu Młodych itp.? Gdzie i kiedy wstąpił? Jak długo należał? Jakiej zajmował stanowisko i kto to może potwierdzić?	nie
g) Do jakich innych partii lub organizacji należał? Do jakiej, gdzie, kiedy, jak długo? Jakie pełnił funkcje i w jakich instancjach? Kto to może potwierdzić?	nie
h) Czy był członkiem Związku Zawodowego i jakiego? (Klasowego, ZZZ, Polska Praca i inne). Czy był funkcjonariuszem lub wchodził do Zarządu? (jakiego Związku, kiedy i gdzie?) Czy w tym okresie był delegatem robotniczym, kiedy i gdzie?	nie
30. PRZYNALEŻNOŚĆ ORGANIZACYJNA W OKRESIE OKUPACJI:	
a) Czy był członkiem PPR lub grup, z których powstała PPR? Gdzie i kiedy wstąpił? Kto może potwierdzić?	nie
b) Czy należał do RPPS, WRN, PS, PPS-Lewicy? Wymienić do jakiej organizacji, gdzie i kiedy wstąpił i kto to może potwierdzić?	nie
c) Do jakich innych organizacji politycznych, społecznych czy wojskowych należał? Wymienić do jakiej, gdzie i kiedy. Kto może potwierdzić zgodność tych danych?	nie
31. PRZYNALEŻNOŚĆ ORGANIZACYJNA PO WYZWOLENIU:	
a) Czy jest członkiem lub kandydatem PZPR? kiedy i gdzie wstąpił? Podać nazwiska wprowadzających, Nr legitymacji partyjnej z zamaczeniem przez niego wydana. Czy był karany partyjnie? Za co? Kto i jaką wymierzył karę?	<p>09 grudnia 1948 r. w Ciekrowsku Przez Kujawski - Tymociński legitymacji P.Z.P.R.</p> <p>nie</p>
b) Do jakiej innej partii należy lub należał po wyzwoleniu? Gdzie i kiedy wstąpił?	<p>01 1947 r. w Pniewie - Kujawskim odd. odnowienia P.P.S</p>
c) Czy jest członkiem ZMP? Gdzie i kiedy wstąpił?	nie
d) Czy po wyzwoleniu brał udział w pracy podziemnej? Czy, kiedy i gdzie ujawnił się?	nie

22. Czy był prześladowany przez władze sanacyjne do 1939 r.?
Czy był więziony, karany sądownie, za co, kiedy i gdzie? Jak się zachowywał w śledztwie, więzieniu, w Berezie Kartuzkiej? Kto to może poświadczyć?

nie

23. Czy był prześladowany w czasie okupacji i w jaki sposób?
a) aresztowany?
b) obóz koncentracyjny?
c) obóz jeńców?
d) wywieziony na roboty?
Za co, gdzie i kiedy, w jakich okolicznościach? Jak się zachowywał? Kto to może potwierdzić?

Aresztowany w miescu w 1941r. za prześladowanie garbka - w obozach i ciężkich więzieniach - jak Inarocjan, Zwickau, Gorkice, Ostrowo - Sieradz, Rausier, Mroctaw, Jellia, Herbertow, Remberg. - zmobilizowany w 1945r. w kierunku patriotyzmu - maci Kaepmak Jozef

24. Czy miał volkslistę i jakiej grupy? Czy należał do innych uprzywilejowanych grup narodowościowych? Czy został zrehabilitowany, gdzie, kiedy i przez kogo?

nie

25. Czy był karany po wyzwoleniu? Za co, kiedy, przez jaki sąd i jakim wyrokiem?

nie

26. Czy był zagranicą? Gdzie, kiedy i jak długo? Przyczyna wyjazdu i czym się zajmował? Do jakiej partii lub organizacji należał zagranicą?

nie

27. Czy posiada rodzinę zagranicą? Gdzie, od kiedy i czym się zajmują? Wymienić nazwisko i stopień pokrewieństwa.

3 siostry i ciotkę w U.S.A.
Borowice - Boracka

28. Czy ktoś z członków rodziny był prześladowany przez okupanta i za co? W jakiej formie? Wymienić nazwisko i stopień pokrewieństwa.

nie

29. Czy ktoś z członków rodziny służył do 1939 r. lub w okresie okupacji w policji, żandarmerii, straży więziennej, Korpusie Ochrony Pogranicza, 2-gim Oddziale itp.? Kiedy, gdzie i w jakim charakterze? Wymienić nazwisko i stopień pokrewieństwa.

nie

30. Czy ktoś z członków rodziny miał obywatelstwo niemieckie (reichsdeutsch, volksdeutsch i jakiej grupy?) Wymienić nazwisko, stopień pokrewieństwa i na jakim stanowisku pracował w okresie okupacji.

nie

31. Czy ktoś z członków rodziny należał do ZWZ, AK, WIN, NSZ itp. i jaką pełnił funkcję? Wymienić nazwisko i stopień pokrewieństwa.

nie

32. Czy ktoś z członków rodziny był karany po wyzwoleniu? Za co, czym wyrokiem? Wymienić nazwisko i stopień pokrewieństwa.

nie

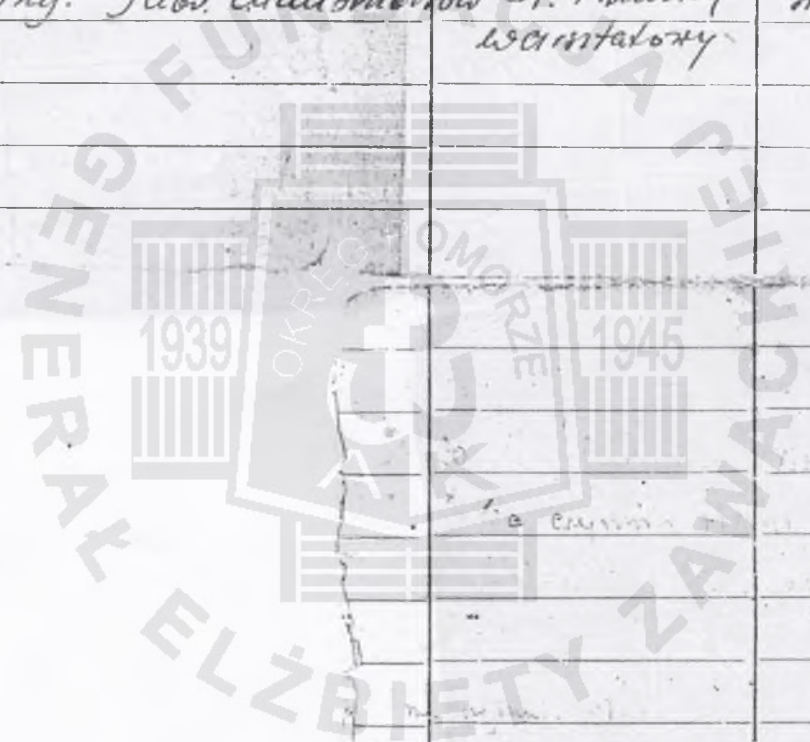
33. Członkowie rodziny	Czym się trudnili i z czego się utrzymywali	Do jakiej partii lub organizacji społecznej należeli i należą
Rodzice a) do 1939 r.	Kopalnia srebra w miejscowości w 1933 r. umarł	
b) w czasie okupacji	nie	
Podać ostatnie miejsce pracy i stanowisko	nie	
Zona Mąż a) do 1939 r.	fryz. mści	
b) w czasie okupacji	fryz. mści	
Podać ostatnie miejsce pracy i stanowisko	od października 1949 r. jako położna w Szpitalu powiatowym w Kłociance	
Bracia Siostry (Podać nazwiska i imiona braci i sióstr)	Borowicz Maciej (brat) Borowicz Sabina (siostra) Ino	
b) w czasie okupacji	Borowicz Klinika akadem. Kościelna w Kłociance	
Podać ostatnie miejsce pracy i stanowisko	Borowicz Borowicz Kościelna	
Dzieci a) do 1939 r.		
b) w czasie okupacji		
Podać ostatnie miejsce pracy lub uczelnię	Pasa Sokoł	

6

Okres		Gdzie pracował (nazwa instytucji)	Na jakim stanowisku	Miejscowość	
od	do				
1935r.	1939r.	Początkowo "Skoda" później Zawodn. Zakłady Lotnicze Okęcie Warszawa	Kontroler sitr. lotniczych w kontroli ostatecznej ' montażowej	Okęcie Warszawa	
1 października 1939r.		1941r.	Homaj. "Niemce"	jako elektryk i rytm	Niemce
1 października 1945r.		1949r.	"Cukr. Pniese. Rujawki"	Rachmistrz	Cukr. Pniese. Ruj.
1 stycznia 1950r.		do chwili obecnej	Kuj. Fabr. Ciągłomierzni	St. Placowy wacjonalny	w Kłodzku

SERVICE INTERNATIONAL DE RECHERCHES
INTERNATIONAL TRACING SERVICE
INTERNATIONALER SUCHDIENST

Arolsen, den 15. Januar 1996
HH

Frau
Halina Borowicz
ul. Wojska Polskiego 16 m 25

PL-87-800 Wloclawek

Unser Zeichen
(bitte angeben)
T/D - 1 670 191

Ihr Schreiben vom
24. April 1996 sowie
Fragebogen vom
3. November 1996

Betrifft: Ihren Antrag nach Ihrem Ehemann, Herrn Stanislaw BOROWICZ,
geboren am 27.4.1911 in Wieniec

Sehr geehrte Frau Borowicz!

Wir nehmen Bezug auf Ihre oben angeführten Anfragen und teilen Ihnen mit,
daß aufgrund der von Ihnen gemachten Angaben eine Überprüfung des hier
vorliegenden Dokumenten-Materials durchgeführt wurde.

Als Ergebnis dieser Ermittlungen übersenden wir Ihnen in der Anlage einen
Dokumenten-Auszug, in dem alle hier vorliegenden Angaben über die Inhaf-
tierung Ihres Ehemannes enthalten sind.

Wir hoffen, Ihnen mit der Übersendung des Dokumenten-Auszuges geholfen
zu haben, und verbleiben

mit freundlichen Grüßen

Im Auftrag

L. Jäger
für die Archive

Anlage: 1

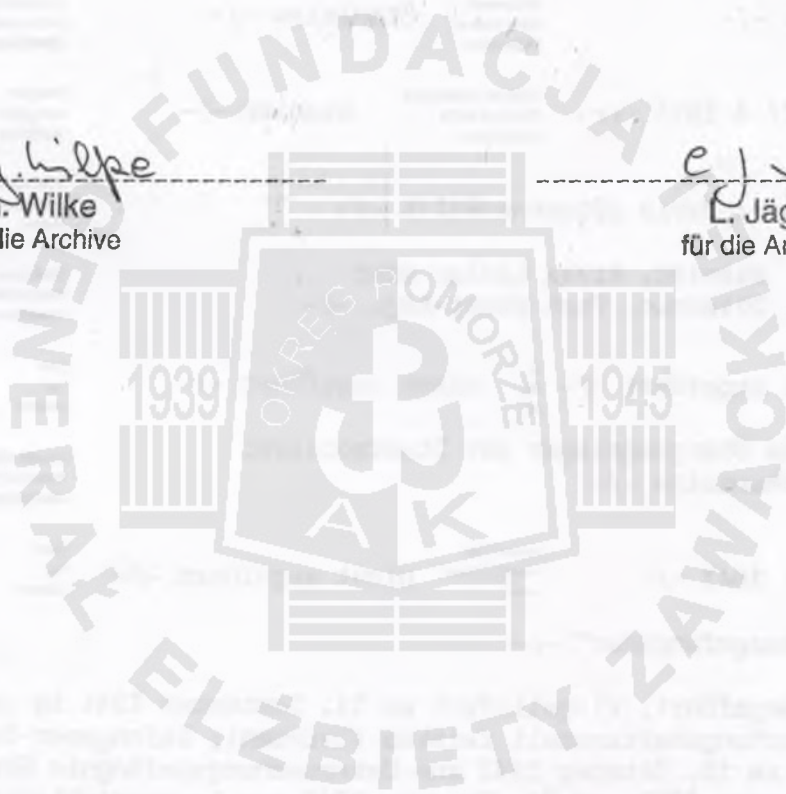

Überstellt: (Fortsetzung) am 4. Dezember 1942 zum Zuchthaus Rawitsch, Gefangenen-
Buch-Nummer 1507; am 2. August 1943 zur Strafanstalt Schieratz, Gefangenen-
Buch-Nummer 1369; am 27. August 1944 zum Zuchthaus Amberg, Gefangenen-Buch-
Nummer 248; war dort noch am 27. März 1945 inhaftiert. -/-

Weitere Angaben: (Fortsetzung) (Aufdeckung der illegalen polnischen Organi-
sation "Kujawski Zwionzek Politjszno Literacki (Zew)" in Leslau und Umgebung);
Art und soweit möglich Dauer beziehungsweise Höchstdauer der zu vollstreckenden
Strafe: 3 Jahre Straflager; Straf- oder Verwahrungszeit: Beginn: 27. Oktober
1942, vorgesehene Ende: 26. Oktober 1945. 2.) Er wird beschuldigt in den
Jahren 1940 und 1941 im Warthegau gemeinschaftlich mit anderen fortgesetzt
das hochverräterische Unternehmen, mit Gewalt oder durch Drohung mit Gewalt
ein zum Reiche gehöriges Gebiet vom Reiche loszureißen, vorbereitet zu haben,
wobei die Tat auf Beeinflussung der Massen durch Herstellung oder Verbreitung
von Schriften gerichtet war. -/-

G. Wilke
G. Wilke
für die Archive

L. Jäger
L. Jäger
für die Archive

Notre Réf. T/D - 1 670 191
Our Ref.
Unser Az

Votre Réf. - - -
Your Ref.
Ihr Az

Arolsen, den 15. Januar 1997

EXTRAIT DE DOCUMENTS

Il est certifié par la présente que les indications suivantes sont conformes à celles des documents originaux en possession du Service International de Recherches et ne peuvent en aucun cas être modifiées par celui-ci.

EXCERPT FROM DOCUMENTS

It is hereby certified that the following indications are cited exactly as they are found in the documents in the possession of the International Tracing Service. It is not permitted for the International Tracing Service to change original entries.

DOKUMENTEN - AUSZUG

Es wird hiermit bestätigt, daß die folgenden Angaben den Unterlagen des Internationalen Suchdienstes originalgetreu entnommen sind. Der Internationale Suchdienst ist nicht berechtigt, Original-eintragungen zu ändern.

Nom Name Name	BOROWICZ -/-	Prénoms First names Vornamen	Stanislaw -/-	Nationalité Nationality Staatsangehörigkeit	polnisch -/-
Date de naissance Date of birth Geburtsdatum	27.4.1911 -/-	Lieu de naissance Place of birth Geburtsort	Wieniec -/-	Religion Religion Religion	römisch- katholisch -/-
Noms des parents Parents' names Namen der Eltern	Mutter: Maria geborene PATYK -/-			Profession Profession Beruf	Arbeiter, Schlosser -/-
Dernière adresse connue Last known residence Zuletzt bekannter Wohnsitz	Wieniec, Kreis Leslau oder Dziadowo, Post Brest-Kuj. -/-			Etat civil Marital status Familienstand	ledig -/-
Arrêté le Arrested on Verhaftet am	nicht angeführt -/-	à in in	nicht angeführt -/-	par by durch	nicht angeführt -/-
Emprisonné Confined Eingeliefert	war im Übergangslager der Staatspolizei in Hohensalza -/-			No de détenu Prisoner's No Häftlingsnummer	nicht angeführt -/-
Le On Am	27. Juni 1941 -/-	venant de coming from von	nicht angeführt -/-	par by durch	nicht angeführt -/-
Catégorie Category Kategorie	"Zuchthausgefangener" -/-				
Transféré Transferred Überstellt	nicht angeführt; eingeliefert am 11. September 1941 in das Strafgefängnis und Untersuchungshaftanstalt Zwickau (Sachsen), Gefangenen-Buch-Nummer 1289; überstellt am 15. Oktober 1942 zum Untersuchungsgefängnis Görlitz, Gefangenen-Buch-Nummer 1302; am 31. Oktober 1942 zum Landgerichtsgefängnis Ostrowo, Gefangenen-Buch-Nummer 2672; (Fortsetzung siehe Rückseite)				
Indications complémentaires Further indications Weitere Angaben	In den Unterlagen ist vermerkt: 1.) Vollstreckungsbehörde oder sonstige um Aufnahme ersuchende Behörde: Generalstaatsanwaltschaft Posen, Aktenzeichen: 2 OJS 63/42; Strafentscheidung: 26./27. Oktober 1942; Straftat: Vorbereitung zum Hochverrat; (Fortsetzung siehe Rückseite)				

Remarques du SIR
Remarks of the ITS
Bemerkungen des ITS
Keine -/-

(bitte wenden)

(bitte wenden)

TŁUMACZENIE Z J. NIEMIECKIEGO

MIĘDZYNARODOWA SŁUŻBA POSZUKIWAŃ

Arolsen, dnia 15 stycznia 1996 r.

do p: Haliny Borowicz

ul. Wojska Polskiego 16 m. 25

87-800 Włocławek

Nasz znak: T/D - 1 670 191

Dot. Pani Pisma z dnia 24 kwietnia 1996 r. oraz

3 listopada 1996 r.

(* do pisma przewodniego dołączony jest następujący wyciąg z dokumentów:)

WYCIĄG Z DOKUMENTÓW

Niniejszym zaświadcza się, że poniższe dane z dokumentów Międzynarodowej Służby Poszukiwań pochodzą ze źródeł oryginalnych. Międzynarodowa Służba Poszukiwań nie posiada uprawnień do zmiany oryginalnych adnotacji.

Nazwisko: BOROWICZ Imiona: Stanisław

Obywatelstwo/narodowość: polskie

Data urodzenia: 27.04.1911 r. M-ce urodzenia: Wieniec

Wyznanie: rzymsko-katolickie

Imiona rodziców: matka - Maria z d. Patyk

Zawód: robotnik, ślusarz

Ostatni znany adres zamieszkania: Wieniec, powiat Włocławek lub Dziadowo, poczta Brześć Kuj.

Stan cywilny: wolny

Data wzięcia do niewoli: nie podana

Znajdował się w obozie przejściowym Policji Państwowej w Hohensalza w dniu 27 czerwca 1941 r. - kategoria: jeńiec w więzieniu ciężkim

Przeniesienie: brak danych; przywieziony dnia 11 września 1941 r. do więzienia karnego i zakładu śledczego w Zwickau (Saksonia), numer książki więźniów - 1289; przeniesiony dnia

- verte -

15 października 1942 r. do więzienia śledczego w Görlitz - numer księgi więźniów: 1302; w dniu 31 października 1942 r. przeniesiony do sądowego więzienia w Ostrowie, nr księgi więźniów: 2672, następnie dnia 4 grudnia 1942 r. przeniesiony do ciężkiego więzienia w Rawitsch (Rawicz), nr księgi więźniów 1507; w dniu 2 sierpnia 1943 r. przeniesiony do urzędu karnego w Sieradzu, numer księgi więźniów 1369; dnia 27 kwietnia 1944 r. przeniesiony do ciężkiego więzienia w Amberg, numer księgi więźniów 248; tam przebywał jeszcze do dnia 27 marca 1945 r.

Inne informacje: W dokumentach znajdują się adnotacje:

1) Nazwa placówki karnej lub innego urzędu proszonego o przyjęcie: Prokuratura Generalna w Poznaniu, sygn. akt 2 OSJ 63/42; decyzja karna: 26/27 października 1942 r.; czyn karalny: przygotowania do zdrady stanu (wykrycie nielegalnej organizacji polskiej "Kujawski Związek Polityczno Literacki (ZEW)" we Włocławku i okolicach); rodzaj i ewent. czas trwania kary: 3 lata obozu karnego; okres trwania kary: początek 27 października 1942 r., przewidywany koniec: 26 października 1945 r.

2) Zarzuca mu się, że w latach 1940 i 1941 w tzw. Obwodzie Warty (Warthegau) wspólnie z innymi osobami przygotowywał noszące znamiona zdrady stanu przedsięwzięcie zmierzające do oderwania gwałtem lub grożąc gwałtem od Rzeszy obszaru do niej należącego, przy czym czyn ten był wcielany w czyn w formie wpływania na masy w formie sporządzania i dystrybucji pism.

(-) G. Wilke - archiwista

(-) L. Jäger, archiwista

pieczęć okrągła: "Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża"

=====

Za zgodność tłumaczenia z oryginałem dokumentu

Dorota Konopka
tłumacz przysięgły
języka niemieckiego
tel. 32-54-71, 35-57-25
Włocławek

rep. nr 59/97

Włocławek, 22.01.1997

II. Materiały uzupełniające relice: Borowicz
/ Stanisław

1. Biogram Stanisława Borowicza autorstwa Bogdane Lidtkowskiej wraz z uwagami, kserokop. mpis. + rękop. k. 4 s. 1-5
2. Lidtkowski B., Borowicz Stanisław, [w:] „S.B.K.P. 1939-1945”, pod red. Elżbiety Skerskiej, Toruń 2004, cz. 6, s. 43-44, kserokop. k. 2 s. 6-7

Borowicz Stanisław, ps. „Baron” (1911–1970)
członek Kujawskiego Związku Polityczno-Literackiego

Urodzony 27 kwietnia 1911 r. w Wieńcu, w rodzinie Piotra z zawodu kowala i Marii z d. Patyk. Po ukończeniu szkoły powszechnej w Wieńcu i Szkoły Rzemieślniczo-Przemysłowej we Włocławku kontynuował naukę w Technikum Lotniczo-Samochodowym w Warszawie. Naukę umożliwiła mu pomoc finansowa starszego brata Wacława – lekarza stomatologa, kapitana służby czynnej Wojska Polskiego (zginął w Katyniu). W latach 1933 – 1934 odbył służbę wojskową na Kursie Dywizyjnym w 71. pp. w Zambrowie. Po ćwiczeniach rezerwy mianowany podporucznikiem piechoty nadanym w 42. pp. w Białymstoku w 1937 r.

Od 1935 r. do 1939 r. pracował w Warszawie, początkowo w fabryce „Skoda”, a następnie w Państwowych Zakładach Lotniczych na Okęcie jako kontroler silników lotniczych. W kampanii wrześniowej nie brał udziału ponieważ ewakuował fabrykę z Warszawy w kierunku wschodnim. Po 17 września został aresztowany przez Rosjan i osadzony w twierdzy w Brześciu nad Bugiem. Pod koniec miesiąca uciekł z niewoli. W październiku przedostał się do rodziny w Wieńcu, gdzie pracował do marca 1941 r. w majątku Wieniec jako elektromonter i rymarz.

Do regionalnej, młodzieżowej organizacji konspiracyjnej – KZPL został wprowadzony w maju lub czerwcu 1940 r. przez swego kuzyna z Włocławka Zenona Szelera, lidera grupy „D” członków ugrupowania, razem z Henrykiem Władysławem Kisielem, ps. „Belina” (został przywódcą placówki Wieniec) oraz braćmi Wacławem i Ignacym Germanowskimi. Miał pseudonim „Baron”, z tym że w KZPL nie składał przysięgi. Prawdopodobnie związany był już w tym okresie z Bojową Organizacją Ludową lub ZWZ, mającymi swe placówki w Wieńcu. Grupa wieniecka, w przeciwieństwie do innych grup terenowych KZPL, znacznie bardziej przestrzegała w swej działalności zasad konspiracji. Decydujący wpływ na to miał, mający przygotowanie wojskowe, S. Borowicz. W kierownictwie grupy zdania były podzielone. H.W. Kisiel odpowiadał za kolportaż gazetek „Ogniwo” i „Piorun” oraz utrzymywał bezpośrednią łączność z konspiratorami z Włocławka, a St. Borowicz odpowiedzialny był za kontakty z innymi ugrupowaniami i działalność legalizacyjną,

którą prowadził pracownik niemieckiego urzędu gminy Ignacy Germanowski. S. Borowicz, podobnie jak I. Germanowski, nie brał bezpośredniego udziału w kolportażu.

Po dekonspiracji KZPL został wraz z innymi członkami grupy wienieckiej aresztowany przez gestapo w miejscu pracy 11 III 1941 r. W śledztwie, podobnie jak H.W. Kisiel, został kilkakrotnie pobity do nieprzytomności. Nie przyznał się do przynależności do KZPL. Ostatecznie po konfrontacji z W. Germanowskim przyznał się tylko do czytania gazetek. Pod koniec marca został przekazany do obozu przejściowego Błonie w Inowrocławiu, a stamtąd 11 września 1941 r. przeniesiony do więzienia karnego i zakładu śledczego w Zwickau (Saksonia) – numer księgi więźniów 1289.

Na podstawie aktu oskarżenia z 3 VIII 1942 r., w którym zarzucono mu: „że w latach 1940 i 1941 w Kraju Warty wspólnie przygotowywał noszące znamiona zdrady stanu przedsięwzięcie zmierzające do oderwania gwałtem lub grożąc gwałtem od Rzeszy obszaru do niej należącego”, był sądzony 26-27 X 1942 r. w Görlitz. Otrzymał wyrok 3 lat obozu karnego (przewidywany koniec kary 26 X 1945 r.)

Po rozprawie już 31 października przeniesiony został do więzienia sądowego w Ostrowie, skąd skierowano go 4 XII 1942 r. do ciężkiego więzienia w Rawiczu. Stamtąd został przeniesiony 2 VIII 1943 r. do więzienia karnego w Sieradzu, a następnie 27 IV 1944 r. do ciężkiego więzienia w Amberg (numer księgi więźniów 248). Tu doczekał wyzwolenia w kwietniu 1945 r.

Do kraju wrócił już po 15 VII 1945 r. Po wojnie pracował początkowo w cukrowni Brześć Kuj. jako rachmistrz, a od stycznia 1950 r. do przejścia na rentę chorobową w 1968 r. w Kujawskiej Fabryce Manometrów we Włocławku jako warsztatowy. Od 1950 r. mieszkał we Włocławku przy ulicy Wojska Polskiego 16.

Żonaty z Haliną z d. Michalską (ślub VIII 1948 r.) Miał córkę Annę (ur. 1950 r.) i syna Grzegorza (ur. 1951 r.)

Stanisław Borowicz zmarł 11 XII 1970 r. w Gostyninie, a pochowany został na cmentarzu komunalnym we Włocławku. W 2001 r. jego prochy zostały ekshumowane i przeniesione do grobowca rodzinnego w Wieńcu.

Źródła:

AP AK, Insp. Wł., t. osob.: Borowicz St., Siwek T.J., Zdanowski Wł. – relacje; IPN-AGKŚZpNPwW, sygn. II-740, k. 30; tamże, sygn. CAMSW 395 RJM 444, k. 67, 70, 84, 148-150; Pismo Międzynarodowej Służby Poszukiwań w Arolsen z dnia 15 stycznia 1996 r. (odpis w zbiorach autora); Borowicz H., Borowicz G., Kułaczkowska M. – relacje (w zbiorach autora)

B. Ziółkowski

- st. Borowia

Był strasznie bity, nie chciał się przyznać do ułtania
gerack. Strachem polity W. Hermanowki, który się przyznał, nabo-
nił do tego Borowia

Retajt jednak swój stopień oficerski

Pisanki rysował i w zonie za rysunki otrzymywał od Niemców
- majstra / dla jego 2 synów / trochę jedzenia - chleba / Pełtany akwiz.
p. Borowia był on ludu / Był bowiem bardzo głodnym

Jan Hlapach

Po wojnie mieszkał w Wienicu: miał żonę
syna - wojackiego zawodowego, pr. dr. syna, i córki. Zmarł
kilk / kilkunast lat po wojnie.

Dacia: Germanowski był żonaty ale bezdzietny.
Mieszkał w Włodstawie tu mieszkał także Synacy

Stawom Wawronowski, w obozie pracował w kuchni,
nade przeyt zmarł po wojnie / mieszkał z Wienicem
- wiska dąbny / Pracował w lesnictwie. Miał rodzinę,
nie pewno syna.

Skłpne mieszkał w tym samym domu co
Głepnaki. Praw do podobnie zgryzł w więzieniu lub
obozie.

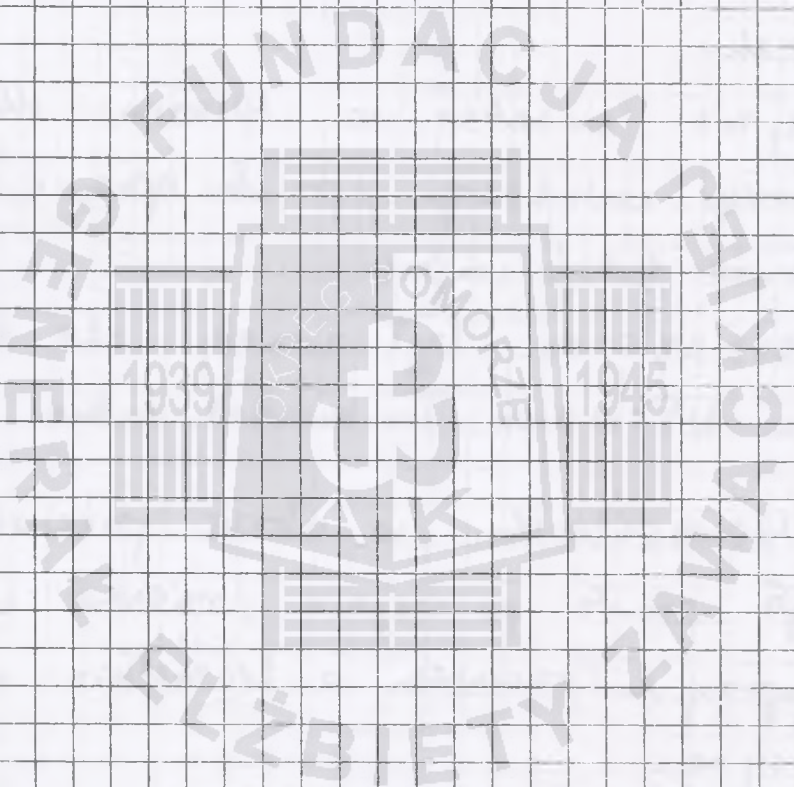
Zemon Szeler z Włodstawki, był starszy, w Boroku
inteligentny człowiek, ocytany. Nie został aresztowany. Die-
nił się po wojnie - bezdzietny. Miał brata młodszego
w Wawrowie i siostrę Zofię, z mężem Zofię / m. z
Bolesławem zię - i synów Piotra, Wojciecha. Od 1944
wędrował się w różnych miejscach. Włodstawka, Wawrowie

Pa wojnie zorientałeś w Asien skru i ten zmart.
1 leta 88-let. Przy cichuś de p. Marie se wojnie. Nie
wraček wipomniéniam de tamych cesów.

Łódź 8. 11. 2007r. Marie ~~Henryka~~

wel aya, siostry przyrodniczej Henryka
Władysława Dziwila
A

Borowicz Stanisław ps. „Baron” (1911–1970), członek Kujawskiego Związku Polityczno-Literackiego (KZPL) grupa Wieniec.

Urodzony 27 IV 1911 w m. Wieniec pow. włocławski, w rodzinie kowala Piotra i Marii z d. Patyk. Po ukończeniu szkoły powszechnej w Wieńcu i Szkoły Rzemieślniczo-Przemysłowej we Włocławku kontynuował naukę w Technikum Lotniczo-Samochodowym w Warszawie. Finansował go brat Waclaw, lekarz stomatolog i kpt. służby czynnej WP (zginął w Katyniu). W latach 1933–1934 odbył służbę wojskową na Kursie Dywizyjnym 71 pp w Zambrowie. Po ćwiczeniach rezerwy otrzymał stop. ppor. piechoty nadany w 1937 w 42 pp w Białymstoku. W latach 1935–1939 pracował w Warszawie, najpierw w fabryce „Skoda”, potem jako kontroler silników lotniczych w Państwowych Zakładach Lotniczych (Okęcie).

W kampanii wrześniowej 1939 nie brał udziału, bo ewakuował fabrykę z Warszawy na wschód. Aresztowany przez Rosjan, po 17 IX 1939 został osadzony w twierdzy Brześć n. Bugiem. Pod koniec września zbiegł z niewoli. W październiku 1939 przedostał się do rodziny w Wieńcu. Do czasu aresztowania w marcu 1941 pracował na majątku Wieniec jako elektromonter i rymarz. Do regionalnej konspiracyjnej organizacji młodzieżowej KZPL został wprowadzony w maju lub czerwcu 1941 przez Zenona Szelera (kuzyn z Włocławka), lidera grupy „D” członków organizacji. Razem z nim członkami KZPL zostali wtedy Henryk Władysław Kisiel ps. „Belina” (przywódca Plac. Wieniec), Waclaw Germanowski i Ignacy Germanowski (bracia). Prawdopodobnie S.B. w tym czasie był już związany z Bojową Organizacją Ludową (BOL) lub ZWZ, mającymi swe placówki w Wieńcu i w KZPL nie składał przysięgi. Grupa wieńiecka, w przeciwieństwie do innych terenowych grup KZPL, dzięki wojskowemu przygotowaniu „Barona”, znacznie bardziej przestrzegała zasad konspiracji.

7

S.B. odpowiadał też za kontakty z innymi organizacjami, działalność legalizacyjną, którą prowadził zatrudniony w urzędzie gminy I. Germanowski i podobnie jak L. Germanowski nie brał bezpośredniego udziału w kolportażu konspiracyjnych gazetek. W kierownictwie grupy za kolportaż gazetek pt. „Ogniwo” i „Piorun” odpowiadał H. W. Kisiel, utrzymujący też bezpośrednią łączność ze strukturami KZPL we Włocławku. S.B. po dekonspiracji KZPL we Włocławku, został wraz z innymi członkami grupy wienieckiej aresztowany przez gestapo w miejscu pracy 11 III 1941. Podczas ciężkiego śledztwa, ostatecznie po konfrontacji z W. Germanowskim, przyznał się tylko do czytania gazetek. Pod koniec marca 1941 przekazany do obozu przejściowego na Błoniach w Inowrocławiu. Dnia 11 IX 1941 został przeniesiony do więzienia karnego i zakładu śledczego w Zwickau (Saksonia), nr księgi więźniów 1289. W akcie oskarżenia z 3 VIII 1942 zarzucało mu, „że w latach 1940 i 1941 w Kraju Warty wspólnie przygotowywał noszące znamiona zdrady stanu przedsięwzięcie, zmierzające do oderwania gwałtem (lub grożąc gwałtem) od Rzeszy obszaru do niej należącego”. Był sądzony 26–27 X 1942 w Görlitz. Otrzymał wyrok 3 lat obozu karnego (przewidywany koniec kary 26 X 1945). Przeniesiony 31 X 1942 do więzienia sądowego w Ostrowie, 4 XII 1942 został skierowany do ciężkiego więzienia w Rawiczu. Od 2 VIII 1943 przebywał w więzieniu karnym w Sieradzu, a od 27 IV 1944 do wyzwolenia w kwietniu 1945 w ciężkim więzieniu w Amberg (nr księgi więźniów 248).

Do Polski wrócił po 15 VII 1945. Od 1950 mieszkał we Włocławku przy ul. Wojska Polskiego 16. Początkowo pracował w Cukrowni Brześć Kujawski jako rachmistrz. Od stycznia 1950 do przejścia na rentę chorobową w 1968 był warsztatowym w Kujawskiej Fabryce Manometrów we Włocławku. Zmarł 11 XII 1970 w Gostyninie, pochowany na cmentarzu komunalnym we Włocławku. W 2001 ekshumowany i przeniesiony do rodzinnego grobowca w Wieńcu.

Z małżeństwa zawartego (VIII 1948) z Haliną z d. Michalską miał córkę Annę (1950) i syna Grzegorza (1951).

AGKŚZpNP-IPN w Warszawie, sygn. II-740, k. 33; tamże CAMSW sygn. 395 RJM 444, k. 67, 70, 84, 148–150; Pismo Międzynarodowej Służby Poszukiwań w Arolsen z dn. 15 I 1996 (odpis w zbiorach autora); Relacje Borowicz G., Borowicz H., Kułaczowska M. (w zbiorach autora); APAK, T.: Borowicz S., Siwek T. J., Zdanowski W.; Ziółkowski B., *Młodzież Kujaw wschodnich w walce z okupantem*, Biul. FAPAK, Toruń 2003, nr 2, s. 12–13.

Bogdan Ziółkowski

Słow. bio gr. konsp. pomorskiej
1939-1945, Toruń 2004, s. 6

T: M-1113/1876 Pom.

Włocławek.

Borowica Stanisław

W. Marty informacyjne

K. S.

Borowicz Stanisław

Wrocław
KZSL 1

zob. Liołkowski B., Polska
Podziemie na Kujawach...
Toruń 2008, s. 614-615, 623,
627, 624.

980.XI.14

Bonowicz Stanisław
ps. „Baron”

Wrocław,
12 PL 2

zob. Liońkowski B., Mijawski
Ziemi Polityzno-Literacki
i Stowaryszenie..., Tom 2006,
s. 278, passim.

12 XI 14

BOROWICZ Stanisław

